

Utbildningsplan – Dubbelkommandoskolning

1 Introduktion

Utbildningsplanen är avsedd att fylla de teoretiska- och kunskapsmål som anges för *Elevlicens hängflyg* i Svenska hängflygförbundets verksamhetshandbok (VHB). För att utbildningen ska leda till *Elevlicens hängflyg* ska även utbildningsplanerna för *Elevlicens*, samt utbildningsplanen för startmetoden som används (*Markbogsering* och/eller *Flygbogsering*) följas. För *Markbogsering* / *Flygbogsering* krävs även kompetenstillägget *Höjdflygning*.

Vid eventuella avvikelser mellan den här utbildningsplanen och VHB är det alltid VHB som gäller.

2 Syfte

Utbildningen ska leda fram till *Elevlicens hängflyg* antingen via kompetenstillägget *Flygbogsering*, *Markbogsering* eller båda. Även *Höjdflygning* ska genomföras innan *Elevlicens hängflyg* och kompetenstillägget *Markbogsering* eller *Flygbogsering* kan erhållas. *Höjdflygning*, *Markbogsering* och *Flygbogsering* behandlas i särskilda utbildningsplaner.

Säkerheten för deltagaren ska vara ledande vid utbildning och målet är att utbildningen ska genomföras utan att haverier eller tillbud inträffar.

3 Lärandemål

3.1 Kunskapsmål

Se utbildningsplanerna för *Elevlicens hängflyg* samt kompetenstilläggen *Höjdflygning*, *Markbogsering* och/eller *Flygbogsering*.

Deltagaren ska ha förståelse för den speciella bogserutrustning som används vid dubbelkommando.

3.2 Färdighetsmål

Se utbildningsplanerna för *Elevlicens hängflyg* samt kompetenstilläggen *Höjdflygning*, *Markbogsering* och/eller *Flygbogsering*.

Deltagaren ska behärska hängglidaren under tandemflygning.

3.3 Attitydmål

Se utbildningsplanerna för *Elevlicens hängflyg* samt kompetenstilläggen *Höjdflygning*, *Markbogsering* och/eller *Flygbogsering*.

Efter utbildningen ska deltagaren ha förståelse för skillnaden mellan fotstart och rullstart.

4 Riktlinjer

Deltagarens erfarenhet och förmåga påverkar vilka förhållanden som kan godtas under utbildning. Förhållandena bör variera så att deltagaren får erfarenhet av varierande vindstyrka. Sidvind och mycket svaga vindar krävs under del av utbildningen för att målet ska nås.

5 Genomförande

5.1 Praktisk utbildning

Inför varje moment ska det som är unikt för dubbelkommando gås igenom. Praktiska moment som finns i relevanta utbildningsplaner ska även följas (*elevlicens*, *höjdflyg*, *mark-* och *flygbogsering*)

5.2 Praktisk utbildning

Den praktiska utbildningen börjar med flygning i dubbelkommando med deltagaren som passagerare. När deltagarens färdighet ökar byts position i dubbelkommando. När instruktören känner sig säker på deltagarens färdigheter övergår flygningen till soloflygning.

Förhållanden och stegringstakten på övningarna måste vara anpassade till deltagarens förmåga.

5.3 Flygpassens uppläggning

5.3.1 Start ca 1–5, Dubbelkommando

Väder: Lugna förhållanden, svag vind utan turbulens.

Följande moment ingår i denna fas:

- demonstrera hängcheck innan varje flygning
- avslappnat/lätt grepp
- trimposition
- flyghastighet snabbt/sakta
- stall inträffar/återhämta
- rätt viktörflyttning
- flygning på rak kurs
- svängar till ny kurs

5.3.2 Start ca 6–10, Dubbelkommando

Väder: Lugna förhållanden, svag vind utan turbulens.

Följande moment ingår i denna fas:

- kontrollerade svängar
- sväng motsatt håll
- 360° konstant sväng
- skärande/stall i sväng
- högfartssvängar
- landningsvarv
- flygfart på final
- position under bogseringen

5.3.3 Start ca 10–kunskapsnivå, Dubbelkommando

Väder: Varierande vindförhållande gärna med svaga turbulenta inslag och termik, dock anpassat efter deltagarens kompetens.

Följande moment ingår i denna fas:

- startförfarande
- egensvängning träning
- lockoutkännedom
- nödförfarande

5.3.4 Start ca 1–5, Soloflygning

Väder: Lugna förhållanden, svag vind utan turbulens.

Innan första soloflygningen med startmetoden flygbogseringen är det lämpligt att instruktören bogserar deltagaren parallellt med marken med hjälp av fordon eller vinsch för att säkerställa att rätt anfallsvinkel finns i starten, kurshållning, höjdhållning samt urkopplingsteknik håller tillfredsställande nivå innan steget till soloflygbogsering tas. Detta kan ske med fotstart eller rullstart med så kallad ”Dolly”. Alla utbildar sig inte på båda metoderna samtidigt, men då behörigheten för flygbogsering inte skiljer mellan fotstart och rullstart är det instruktörens skyldighet att betona skillnaderna och att rekommendera första försöken på respektive metod företas under instruktörs handledning även om det inte sker under innevarande kurs.

Ovan angivet schema är ungefärligt och bör anpassas individuellt till varje deltagares färdighetsnivå. Det är inget krav att göra ett visst antal lektionspass utan kunskapsnivån är det viktiga.

6 Villkor för utfärdande av elevlicens och kompetenstillägg

För utfärdande av *Elevlicens hängflyg* och kompetenstillägg ska kraven i respektive utbildningsplan uppfyllas.